

Phát triển đội ngũ giáo viên trung học cơ sở theo chuẩn nghề nghiệp ở quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ

Nguyễn Minh Tuấn ⁽¹⁾, Võ Khắc Hiếu ⁽²⁾

(1) TS. Trường ĐH kỹ thuật – Công nghệ Cần Thơ

(2) Phòng Giáo dục và Đào tạo quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ

Received: 26/9/2023; Accepted: 2/10/2023; Published: 10/10/2023

Abstract: Based on theoretical research on developing teachers according to professional standards and the current situation of developing teachers according to professional standards in secondary schools in Ninh Kieu district, Can Tho city. The topic proposes measures to develop junior high school teachers according to local professional standards to improve teaching quality and meet educational innovation requirements.

Keywords: Epartment of Education and Training, Ninh Kieu District, Can Tho Citi

1. Mở đầu

Trong hệ thống giáo dục phổ thông (GDPT), giáo dục (GD) THCS có mục tiêu củng cố và phát triển kết quả của GD tiểu học; bảo đảm cho HS có học vấn phổ thông nền tảng, hiểu biết tối thiểu về kỹ thuật và hướng nghiệp để tiếp tục học THPT hoặc chương trình GD nghề nghiệp (NN). Có thể thấy GD THCS là mắt xích kết nối, là nền tảng quan trọng quyết định chất lượng và định hướng NN. Điều này khẳng định vị thế quan trọng của GV THCS góp phần làm nên chất lượng GDPT. Do vậy, để có được ĐNGV THCS có phẩm chất, năng lực thì cần chú trọng đến phát triển ĐNGV theo chuẩn nghề nghiệp (CNN). Đây được coi là một trong những giải pháp tất yếu và cấp thiết để nâng cao CLDH trong giai đoạn đổi mới căn bản, toàn diện GD&ĐT. Để đạt được mục tiêu này, chương trình đưa ra điều kiện thực hiện đổi mới đối với ĐNGV. Đồng thời, Bộ GD&ĐT đã ban hành quy định CNN GV cơ sở GDPT theo Thông tư số 20/2018/TT-BGDĐT ngày 22/8/2018.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Vai trò của phát triển ĐNGV THCS theo CNN

Văn kiện Đại hội Đảng lần thứ XI khẳng định: “Cùng với đổi mới cơ chế quản lý, phát triển ĐN nhà giáo và CBQL GD là khâu then chốt của đổi mới căn bản, toàn diện GD&ĐT” và Nghị quyết TƯ 8 (khoá XI) yêu cầu: “Nâng cao nhận thức về vai trò quyết định chất lượng GD&ĐT của đội ngũ nhà giáo và CBQLGD”; *Quyết định số 2002/QĐ-BGDĐT ngày 11 tháng 7 năm 2023 của Bộ GD&ĐT về việc Ban hành Chương trình bồi dưỡng theo tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp GV THCS.*

Đảng ta xác định nhiệm vụ trung tâm của thời kỳ quá độ là đẩy mạnh quá trình CNH, HĐH đất nước, song điều kiện cần và đủ thực hiện thành công thì yếu tố con người có vai trò cực kỳ quan trọng, quyết định tiến độ và kết quả quá trình này. Vì vậy, xuất phát từ mục tiêu giáo dục trong giai đoạn hiện nay “*Nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực và bồi dưỡng nhân tài*”, yêu cầu cấp thiết là phải xây dựng và phát triển ĐNGV theo CNN, con đường khả thi nâng cao chất lượng nguồn nhân lực phục vụ đắc lực cho sự nghiệp phát triển đất nước. Đồng thời công tác phát triển ĐNGV THCS nhằm thực hiện đạt kết quả:

- Nghị quyết “Đổi mới căn bản, toàn diện GD&ĐT, đáp ứng yêu cầu CNH, HĐH trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng XHCN và hội nhập quốc tế”.

- Những yêu cầu phát triển chương trình GD nhà trường phổ thông theo định hướng PTNL HS và đổi mới chương trình SGK.

- Khắc phục thực trạng bất cập về cơ cấu và yếu kém về chất lượng của ĐNGV THCS trong quá trình hội nhập sâu rộng với khu vực và thế giới.

Như vậy, để đáp ứng yêu cầu đổi mới GDPT hiện nay, việc xây dựng kế hoạch phát triển ĐNGV, tuyển dụng, sử dụng, đào tạo, bồi dưỡng, KT&ĐG ĐNGV là vấn đề có ý nghĩa quan trọng và cấp thiết, là điều kiện để GV giảng dạy hiệu quả, có chất lượng, giúp hiệu trưởng nhà trường quản lý tốt hoạt động dạy học và nâng cao hiệu quả quản lý nhà trường.

Phát triển ĐNGV THCS theo CNN có ý nghĩa quan trọng trong việc phát triển ĐNGV có đủ phẩm chất, trình độ chuyên môn, nghiệp vụ và năng lực đáp

ứng được yêu cầu ngày càng cao trong quá trình đổi mới dạy học và GD HS. Thực hiện tốt công tác phát triển ĐNGV THCS theo CNN cũng là bảo vệ quyền và nghĩa vụ cho GV; góp phần nâng cao hơn nữa chất lượng ĐNGV THCS, thực hiện tinh giản biên chế, cơ cấu lại ĐN theo hướng tinh gọn, hiệu quả.

Phát triển ĐNGVTHCS theo CNN là thực hiện các tác động làm tăng phẩm chất, năng lực của ĐNGV, nâng cao CLGD, làm tăng giá trị con người.

2.2. Kết quả phát triển ĐNGV THCS theo CNN ở quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ

Quận Ninh Kiều được thành lập theo Nghị định số 05/2004/NĐ-CP ngày 02/01/2004 của Chính phủ. Nhận thức được tầm quan trọng của triển ĐNGV THCS theo CNN. Những năm qua, theo tiến trình phát triển của GD, nhiều biện pháp phát triển GV THCS đã được thực thi. Đặc biệt, khi CNN ra đời, các biện pháp phát triển ĐN được gắn với mục tiêu cần đạt được là GV THCS đáp ứng được CNN. Tùy theo từng giai đoạn, quy mô và điều kiện làm việc của GV có thể đánh giá việc thực hiện công tác phát triển ĐNGV THCS thực hiện có hiệu quả. Từ khâu lập quy hoạch đến bố trí và sử dụng tiếp theo là ĐT, BD và sau cùng là kiểm tra, đánh giá kết quả phát triển ĐNGV THCS theo CNN; đồng thời các cấp QL đã quan tâm đúng mực đến công tác QL sự phối hợp với các tổ chức liên quan đến phát triển ĐNGV THCS theo CNN đều được các Hiệu trưởng thực hiện bài bản, khoa học, bám sát các văn bản quy phạm của Nhà nước, của Ngành GD&ĐT và thực tiễn hoạt động GD tại địa phương. Kết quả đạt được biểu đạt về nhận thức sự cần thiết phát triển ĐNGV các trường THCS quận Ninh Kiều theo CNN.

Đội ngũ CBQL và GV thực sự là những người có trình độ, năng lực quản lý, chuyên môn cao và không ngừng nghiên cứu, học tập để ngày một nâng cao trình độ về mọi mặt phù hợp với yêu cầu của sự phát triển GD&ĐT.

Các hoạt động trong nhà trường đảm bảo sự công bằng và tính dân chủ, công khai. Luôn coi trọng KT&DG, đánh giá về năng lực chuyên môn của ĐNGV.

Công tác ĐT được coi trọng, Phòng GD&ĐT thành phố luôn tạo điều kiện và khuyến khích GV tham gia các lớp nâng cao trình độ chuyên môn. Phần lớn các GV tận tụy với nghề, đã có nhiều nỗ lực thực hiện nhiệm vụ.

Hiệu trưởng các trường THCS quận Ninh Kiều hầu hết được bồi dưỡng lý luận chính trị, từ đó học thường xuyên cập nhật chủ trương của Đảng, của

Nhà nước và của Ngành GD&ĐT về phát triển sự nghiệp GD và phát triển ĐN CBQL, GV.

2.3. Một số biện pháp phát triển ĐNGV THCS theo CNN ở quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ

2.3.1. Tăng cường chỉ đạo thực hiện đồng bộ từ các cơ sở giáo dục đến phòng GD&ĐT và đến các cơ quan QLGD.

Hiệu trưởng nhà trường cần căn cứ vào tình hình thực tế của đơn vị, căn cứ vào văn bản pháp quy của Nhà nước, ngành GD&ĐT về định mức biên chế cho các trường theo quy định (Bộ GD&ĐT, 2017), căn cứ vào nội dung KH ĐT và tình hình thực tế của nhà trường; trên cơ sở tìm hiểu, phân loại ĐN, hiệu trưởng xây dựng quy hoạch phát triển ĐN của trường. Khi xây dựng quy hoạch, Hiệu trưởng cần quán triệt đầy đủ những vấn đề sau đây:

- Căn cứ kế hoạch chiến lược phát triển nhà trường 5 đến 10 năm; có những bước đi cụ thể và chỉ tiêu thực hiện mỗi năm. Cần chú ý những tình huống nảy sinh trong quá trình thực hiện, khắc phục kịp thời những khó khăn, từ đó điều chỉnh những chỉ tiêu phát triển ĐNGV.

- Phải đảm bảo xây dựng được một ĐN CBQL, GV, nhân viên đủ số lượng, đồng bộ về cơ cấu và đảm bảo chất lượng.

- Bồi dưỡng tâm nhin về biến động tổ chức nhân sự khoảng thời gian trong tương lai từ 3 đến 5 năm, dự kiến trước được số lượng GV sẽ nghỉ hưu, số GV có thể chuyển chuyên đến và đi để có KH bổ sung kịp thời.

- Cần phải thống nhất và tiếp nhận sự lãnh, chỉ đạo của phòng GD&ĐT, đặc biệt đối với GV thuộc đối tượng quy hoạch CBQL, GV có nhu cầu chuyển chuyên, ... cần được bàn bạc trong lãnh đạo nhà trường và thông qua tổ chức cơ sở Đảng trong trường học.

Đối với phòng GD&ĐT, để làm tốt được công tác quy hoạch, phát triển ĐNGV cần thực hiện một số nội dung sau:

- Dự báo được số GV đảm nhận các phân môn cần giảng dạy trong học kỳ, trong năm học cũng như kế hoạch lâu dài từ 3-5 năm và kế hoạch chiến lược từ 10-20 năm trong toàn quận Ninh Kiều.

- Xây dựng bảng biểu mẫu chi tiết cho các trường THCS đánh giá, báo cáo về ĐN CBQL, GV, nhân viên theo kế hoạch ngắn, trung hạn và dài hạn.

- + Thực hiện các chính sách, kế hoạch chương trình quản lý ĐNGV hàng năm. Kiểm tra, rà soát, đánh giá tình hình thực hiện công tác quy hoạch phát triển ĐN của các trường THCS.

2.3.2. *BD chuyên môn, nghiệp vụ cho ĐNGV theo CNN, góp phần nâng cao chất lượng trình độ, năng lực chuyên môn, khả năng sư phạm, khả năng ứng dụng CNTT trong dạy học, cũng như khả năng tham gia các hoạt động khác của nhà trường. Hoạt động BD phải được tiến hành thường xuyên, liên tục, linh hoạt với nhiều nội dung như: động viên, khuyến khích, hành chính, kinh tế... gắn với trách nhiệm của GV.*

Phòng GD&ĐT quận và các trường THCS có trách nhiệm xây dựng ĐNGV cốt cán, tham gia bồi dưỡng ĐNGV cốt cán và sử dụng đội ngũ GV cốt cán này. Việc phát triển đội ngũ này chính là góp phần đổi mới công tác quản lý, nâng cao chất lượng dạy học và GD trong các trường THCS tại địa phương, đồng thời tạo nguồn phát triển ĐN CBQL trường THCS và ngành GD&ĐT quận trong tương lai.

Phòng GD&ĐT quận cần phải thường xuyên chỉ đạo các trường tổ chức hội thảo chuyên đề về đổi mới phương pháp giảng dạy, ứng dụng CNTT trong giảng dạy, đổi mới kiểm tra đánh giá HS; chỉ đạo các trường tổ chức hội thảo cấp cụm trường với chủ đề: Dạy học theo chuẩn kiến thức, kỹ năng và đổi phương pháp dạy học trong nhà trường phù hợp với đối tượng HS tại các trường THCS ở quận Ninh Kiều;

Hàng năm, Phòng GD&ĐT nên tổ chức thi GV THCS dạy giỏi trên địa bàn để chia sẻ những kinh nghiệm hay, những việc làm tốt; phát động phong trào viết sáng kiến kinh nghiệm trong GV, các sáng kiến kinh nghiệm đạt giải nên được phổ biến trong toàn quận để các GV trao đổi, áp dụng;

Phòng GD&ĐT tăng cường kiểm tra, đánh giá hoạt động dạy học, GD của GV các trường THCS; từ đó giúp cho việc động viên, khen thưởng cá nhân, tập thể kịp thời; khuyến khích cái tốt, truyền bá kinh nghiệm tiên tiến đồng thời phát hiện ra những hạn chế, yếu kém, sai sót để điều chỉnh, khắc phục kịp thời nhằm nâng cao CLGD trong trường THCS.

2.3.3. *Tăng cường kiểm tra, đánh giá công tác phát triển ĐNGV THCS theo CNN của mỗi trường THCS, của Phòng GD&ĐT*

- Tập thể lãnh đạo đoàn kết, thống nhất và nhận thức đúng về vai trò của công tác KT&ĐG;

- Mỗi trường THCS phải có những tổ trưởng chuyên môn, một số GV có năng lực chuyên môn tốt, có uy tín trong nhà trường để tham mưu cho hiệu trưởng làm tốt công tác kiểm tra, đánh giá GV theo CNN;

- Bộ phận thanh tra, kiểm tra của Phòng GD&ĐT cần có sự phối hợp tốt với CBQL trường THCS để tăng cường công tác này đạt hiệu quả. Mặt khác, Phòng GD&ĐT xây dựng đội ngũ cộng tác viên thanh tra, kiểm tra của Phòng để tham mưu và thực hiện công tác kiểm tra tại tất cả trường THCS.

3. Kết luận

Phát triển ĐNGV THCS theo CNN có vai trò, ý nghĩa to lớn, quyết định tới CLGD THCS. Trên cơ sở phân tích các tài liệu lý luận về nội dung phát triển ĐNGV THCS theo CNN, bài báo đã hệ thống hoá và sử dụng các khái niệm cơ bản có liên quan. Đồng thời, đề tài đã làm rõ nội dung, yêu cầu và phương pháp để phát triển ĐNGV THCS theo CNN. Tuy nhiên, đứng trước yêu cầu phát triển kinh tế- xã hội của đất nước trong thời kỳ đổi mới, phát triển ĐNGV các trường phổ thông nói chung, ĐNGV THCS ở quận Ninh Kiều nói riêng còn nhiều vấn đề cần phải điều chỉnh, thay đổi, cần khắc phục như nâng cao nhận thức cho ĐNGV còn chưa thật tốt, phát triển số lượng GV THCS chưa đảm bảo, yếu về chuyên môn nghiệp vụ, năng lực sư phạm, cơ cấu ĐNGV thiếu đồng bộ, Hoạt động

bồi dưỡng chưa thật sự được quan tâm, công tác kiểm tra, đánh giá còn hình thức, các chính sách hỗ trợ nhằm đảm bảo đời sống chưa xứng với công hiến của GV.

Tài liệu tham khảo

[1]. Ban Bí thư Trung ương Đảng (2004), Chỉ thị 40-CT/TW ngày 15/6/2004 của về việc xây dựng, nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo và CBQLGD. Hà Nội

[2]. Ban chấp hành TƯ Đảng (2013), *Nghị quyết số 29 - NQ/TW, ngày 04/11/2013 về đổi mới căn bản, toàn diện GD&ĐT*. Hà Nội

[3]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2017). *Thông tư số 16/2017/TT-BGDĐT ngày 12 tháng 7 năm 2017 của Bộ trưởng Bộ GDĐT, Thông tư hướng dẫn danh mục khung vị trí việc làm và định mức số lượng người làm việc trong các cơ sở GDPT công lập*. Hà Nội

[4]. Bộ GD&ĐT (2018), *Thông tư số 20/2018/TT-BGDĐT ngày 22/8/2018 về ban hành Quy định Chuẩn nghề nghiệp giáo viên cơ sở GDPT*. Hà Nội

[5]. Bộ GD&ĐT (2018), *Thông tư 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 về ban hành Chương trình GDPT*. Hà Nội

[6]. Bộ GD&ĐT (2020), *Thông tư 32/2020/TT-BGDĐT ngày 15/9/2020 về ban hành Điều lệ trường THCS*. Hà Nội